

Loni jsme si připomněli celou řadu výročí, které mají souvislost s 95. (komerční stroje) respektive 75. (poštovní stroje) výročím výplatního otisku na území Československa. Připomínka to byla skromná. Doufám, že o to větší budou oslavy za pět let při stoletém respektive osmdesátém výročí. Příspěvky jsou na tomto webu. Připomínkou byla i má přenáška v Klubu filatelistů, sběratelů specializovaných oborů, 00 - 15 Praha a několik článků v zahraničních médiích. Jlnak ve sběratelském, alei v oficiálním poštovním prostoru nezaznělo vůbec nic. Neobjevila se ani připomínka ve formě filatelistických artefaktů.

Jakýmsi epilogem těchto kulatin je tento příspěvek, ve kterém zveřejňuji hlavní články Věstníku MPT, kterým se povolily stroje v poštovním provozu Československa nejprve na zkoušku, později natrvalo.

Text není doslovným přepisem textu Věstníků.

Začátek citace

Věstník Ministerstva pošt a telegrafů, část věcná, č. 44 ze dne 9. 9. 1926

č. 89 Vyplácení listovních zásilek otisky výplatních strojů

I.

Podle článku 42 Světové poštovní stockholmské úmluvy dovoluje poštovní správa vyplácení obyčejných listovních zásilek, určených jak do tuzemska, tak i do ciziny, otisky výplatních strojů, a to zatím na zkoušku otisky výplatního stroje soustavy FRANCOTYP.

Noviny (zásilky dopravované za novinovou sazbu) a zapsané zásilky vůbec jsou vyloučeny z tohoto způsobu vyplácení.

Zúčtování výplatného se děje výplatním proužkem, který se vsune ve zvláštní kovové zástrčce do stroje a uvede jej tím v činnost. Na každý výplatní proužek vytlačí stroj částku spotřebovaného výplatného, číslo stroje a pořadové číslo proužku.

II.

Otisky výplatního stroje mají tuto úpravu:

Mají tedy kulaté místní a denní razítko, vedle něho pořadové číslo počtu otisků a v ozdobném rámečku vlastní výplatní otisk, na němž jest nápis Československo a výplatní hodnota v arabských číslicích. Pod výplatním otiskem jest jméno (firma) oprávněného uživatele výplatního stroje. Bude používáno dvou typů stroje Francotyp, a to s údajem výplatního čísla tří- nebo čtyřmístným. Vyplácí-li se zásilky výplatním strojem pro čtyřmístné výplatní hodnoty hodnotou třímístnou, je vytištěna před první číslicí hvězdička.

- 2. Otisky výplatního stroje musí být pořízeny barvou živě červenou, musí být otištěny v pravém horním rohu zásilky, a to přímo na obalu, dopisnici apod. , a musí být zřetelné. Otisky nezdařilé, či nezřetelné, ať jiný vůbec nebo jen částečně, otisky vytištěné jinou barvou než červenou, jakož i otisky vytištěné na zvláštním kousku papíru a nalepené na obal zásilky jsou neplatné.**

III.

Dohlédací poštovní úřad – proužky....

- 1. Zásilky vyplacené otisky výplatních strojů musí být podávány vždy u přepážky nebo u jiné přejímatelny příslušného dohlédacího poštovního úřadu. Vkládati takové zásilky do poštovních schránek není dovoleno.**
- 3. Zjistí – li uživatel výplatního stroje před podáním zásilky, že byla vyplacena podle otisku výplatního stroje nedostatečně (např. 100 místo 150), může scházející výplatné doplnit vlastními známkami. Znamky nalepené na zásilkách musí poštovní úřad oraziti místním a denním razítkem.**
- 4. Datum výplatního otisku musí zásadně se shodovati s dnem podání. Výjimečně se připouští i zásilky s otiskem data dne bezprostředně předcházejícího. Přitom se nepočítají neděle a dny v poštovním provozu jím na roveň postavené.**

5. Zásilky ořazené starším datem vyloučí se z dopravy. Poštovní úředník přeškrtně výplatní otisky

takových zásilek modrou tužkou, napíše na obal zásilky. Neplatné a připojí k tomu otisk poštovního razítka a svůj podpis.

Věstník Ministerstva pošt a telegrafů, část věcná, č. 58 ze dne 18. 11. 1926

č. 112 Vyplácení listovních zásilek zavedené 16. září 1926 na zkoušku, se osvědčilo a zavádí se proto trvale. Podle článku Světové poštovní stockholmské úmluvy dovoluje poštovní správa vyplácení obyčejných i doporučených listovních zásilek, určených jak do tuzemska, tak i do ciziny, otisky výplatních strojů soustavy Francotyp.

Noviny a zapsané zásilky (vyjímajíc zásilky doporučené) jsou vyloučeny z tohoto způsobu vyplácení.

Výjimečně se povolují i výplatní otisky na adresních lístcích, užívá – li se jich k polepování listovních zásilek, na nichž vzhledem k povaze obalu (svitky, krabice apod.) nebylo by možno vytisknout výplatní otisk přímo na zásilky samotnou. Adresní lístky s výplatním otiskem musí být na zásilku nalepeny celou plochou.

Oprava obálek (zásilek) musí být taková, aby nerušila ani barvou papíru, ani nějakým předtiskem zřetelnost (čitelnost) otiskem výplatního stroje.

Datum otisku výplatního stroje na zásilkách doporučených musí se shodovati s dnem podání.

Konec citace

Náležitosti československého výplatního otisku

ČÁSTI PEVNÉ

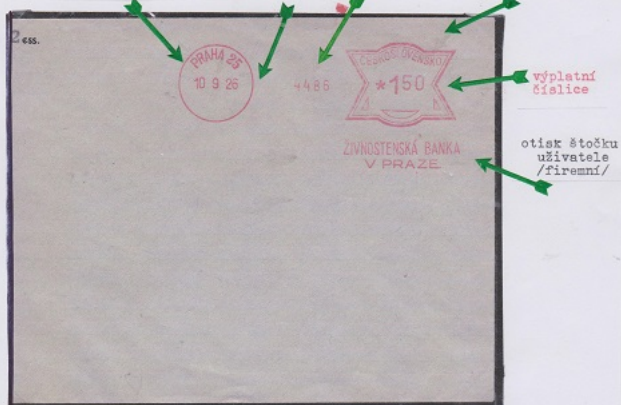
ČÁSTI POHYBLIVÉ

denní razítko
s domicilem
poštovní úřadu
/ DR /

datumové
číslice

pořadové číslo
otisku

výplatní razítko
/VR/



Esej prvního československého výplatního otisku